Uitgave van de vereniging
Molenvrienden Land van Cuijk

VERENIGING MOLENVRIENDEN LAND VAN CUIJK

Molenvereniging in het Land van Cuijk en omstreken
www.molenvrienden.nl

BESTUUR

VOORZITTER	Mari Goossens	D. Boutsstraat 25
	Tel. 0485-573815	5831 VN BOXMEER
SECRETARIS	Walter Cornelissen	Park 8
	Tel. 0485-478818	5446 PH WANROIJ
	Fax 0842-110623	E-mail: molenvrienden@home.nl
PENNINGMEESTER	Frits Harteman	Bilderbeekstraat 23
	Tel. 0485-572271	5831 CW BOXMEER
BESTUURSLEDEN	Peter Pouwels	Vijverweg 6
	Tel. 024-3974266	6562 ZL GROESBEEK
	Rob Snel	Chopinstraat 33
	Tel. 024-3582526	6584 EJ MOLENHOEK

LEDENADMINISTRATIE	Tel. 0485-322460	Park 8
	Fax 0842-110623	5446 PH WANROIJ
	REKENINGNUMMER: 4008385 *onder vermelding adres penningmeester*	

MOLENARCHIEF LAND VAN CUIJK	Hans Heijs	Steenstraat 85A
	Tel. 0485-577330	5831 JC BOXMEER
	Eenieder kan na afspraak het archief raadplegen	

Colofon

Jaargang 26, nummer 2, juli 2010
Lijfblad van de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk, opgericht in 1984.
De Molenvriend wordt gratis toegezonden aan de leden van de vereniging. De contributie hiervoor is € 10,--. Aanmelding kan geschieden door het bewuste bedrag te storten op de betaalrekening van de vereniging. De Molenvriend is een advertentiemedium. Prijs losse nummers € 1,50.
ISSN 1384 8526

Uitgave van de vereniging
Molenvrienden Land van Cuijk

REDACTIE	*Pierre Gielen*	*Mari Goossens*
	Frits Harteman	*Peter Simons*
	Marko Sturm	*Paul Verheijen*
REDACTIEADRES	*D. Boutsstraat 25*	*5831 VN BOXMEER*
	e-mail: mjfagoossens01@hetnet.nl	
	De Erica 2	*5831 RX BOXMEER*
	e-mail: j.m.sturm@alumnus.utwente.nl	
VERDER WERKTE(N) MEE	*Jos van der Heyden, Peter Pouwels, Jan van Riet, Rob Snel en Ad van Summeren*	
ILLUSTRATIES	*Mari Goossens, Frits Harteman, Harrie Kaanen, Jan van Riet, Peter Simons, Rob Snel, Marko Sturm en Stefan Willems*	

VOORPAGINA Standerdmolen "Zeldenrust" te Overasselt, foto Mari Goossens

In dit nummer

pagina 2	**Colofon**
pagina 3	**In dit nummer**
	Van de redactie
pagina 4	**Mededelingen van het bestuur**
pagina 5	**In memoriam – Jan van Kempen** door: Peter Simons
pagina 6	**Koninklijke onderscheiding voor Piet Geenen** door: Jan van Riet
pagina 7	**Presentatie van de vereniging Molenvrienden Land van Cuyk** uit het verenigingsarchief
pagina 8	**Een molen boven de Maas** standerdmolen “Zeldenrust” te Overasselt door: Marko Sturm
pagina 13	**Geschiedenis van de watermolen** aankondiging lezing door Hans de Mars door: Peter Pouwels
pagina 14	**Het lichten van de steen op de Maasmolen** door: Rob Snel
pagina 15	**Diploma-uitreiking** door: Ad van Summeren en Jos van der Heyden
pagina 16	**Molenpoëzie**
pagina 18	**De molenbiotoop** de actuele situatie van de biotoop van de Maasmolen te Nederasselt door: Mari Goossens en Marko Sturm
pagina 20	**Aan de licht** een molenaar stelt zich voor... door: Harrie Kaanen
pagina 21	**Molens in de regio** de stand van zaken omtrent de molens in de regio door: Mari Goossens en Marko Sturm
pagina 25–26	**Molenbezoek en evenementenkalender**

Van de redactie

Bij het verschijnen van dit tweede nummer van de Molenvriend in het 25-jarig jubileumjaar van onze vereniging, kunnen we inmiddels terugkijken op de regionale molendag. Het was erg warm en er was nauwelijks wind. Desondanks hebben diverse mensen de moeite genomen om, al dan niet in combinatie met een fietstocht, onze molens te bezoeken. Al met al een geslaagde dag.
Er komen nog meer activiteiten. In de evenementen-kalender kunt u alle speciale activiteiten terugvinden.

Naast bijzondere gebeurtenissen in het jubileumjaar melden we ook actueel nieuws over onze molens en molenaars. We staan stil bij het overlijden van Jan van Kempen, eigenaar van de Lindense stellingmolen. Gelukkig hebben we ook goed nieuws te melden: Piet Geenen heeft een lintje gekregen, o.a. voor zijn inzet voor de molens in Oploo. Als redactie willen wij hem hiermee van harte feliciteren.

In dit nummer besteden we bijzondere aandacht aan de Zeldenrust te Overasselt. Het is de bedoeling dat deze molen in de nabije toekomst weer regelmatig gaat draaien. We houden u op de hoogte.

de redactie

Mededelingen van het bestuur

Het koude voorjaar is achter de rug en we kunnen genieten van zomerse temperaturen. Het voordeel van die koude periode was dat we over de hoeveelheid wind niet hoefden te klagen. Het nadeel is dat het publiek de molens in mindere mate bezoekt en daarvoor zijn de molens ook geopend. Als dit exemplaar bij u in de bus valt, is de regionale molendag met fietsroutes van de vereniging inmiddels achter de rug en is deze geslaagd te noemen. De volgende activiteiten na de zomervakantie zijn de excursie naar België op 4 september en een lezing over watermolens door Hans de Mars op 14 september (hier ontvangt u nog een uitnodiging voor). Als er leden zijn die nog ideeën hebben voor bepaalde activiteiten dan houdt het bestuur zich natuurlijk aanbevolen.

Tijdens de jaarvergadering van de Hollandsche molen was de vereniging ook weer paraat met een stand om de Molenvrienden Land van Cuijk e.o. te presenteren. De belangstelling van de aanwezigen heeft ook nog 2 nieuwe leden opgebracht.
Om bij nieuwe leden te blijven, Rob Snel heeft een aanmeldingsformulier gemaakt en op zijn molen gelegd en daardoor hebben we ook nieuwe aanmeldingen gekregen. De molenaars krijgen dit formulier per e-mail toegestuurd en dan kunnen zij dit ook op hun molens leggen. Naast het jubileum van de vereniging heeft ook de Jan van Cuijk wat te vieren. Eind augustus wordt het 150-jarig bestaan gevierd met allerlei activiteiten, Stefan en de rest van de organisatie veel succes gewenst.

Ook leuk is dat het Prins Bernhard Cultuurfond wil bijdragen in de kosten voor de promotiefolder van de vereniging. Tot een maximum van € 500,- wordt dit gedeeltelijk gesponsord. Wij bedanken ook de Stichting Molens Boxmeer die de vereniging ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum een bedrag van € 250,- heeft geschonken.

Dan bereikte ons het droevige bericht dat de heer Jan van Kempen op 18 april in de leeftijd van 87 jaar is overleden. Na dit bericht zijn de molenaars benaderd om hun molen die week indien mogelijk in de gepaste rouwstand te zetten. De heer Van Kempen was op de kop af 20 jaar lid van de vereniging en als moleneigenaar nauw betrokken met de molenwereld. Wij wensen de familie Van Kempen heel veel sterkte met dit verlies. Dat hij moge rusten in vrede.

Een leuk idee was ook het Karrespel van de toneelgroep uit Oploo, bij de molens van Ven-Zelderheide en Wanroij is dit tot op heden opgevoerd en op 1 augustus wordt het uitgevoerd bij de molen in Oploo.
Ik wens namens het bestuur iedereen een fijne zomer toe.

Walter Cornelissen
secretaris

Bij overname van artikelen en/of foto's, auteur en eventuele bron(nen) vermelden. Tevens hiervan melding maken bij de uitgeefster of redactie van dit blad.

De redactie stelt zich niet aansprakelijk voor eventueel gemaakte fouten of anderszins ontstane ongemakken.

In memoriam

Op 87-jarige leeftijd is overleden

Jan van Kempen

echtgnoot van

Rie Jetten

* Mill, 3 mei 1922 † Boxmeer, 18 april 2010

Jan van Kempen was oud molenaar en eigenaar van de Lindense molen te Katwijk, tevens was hij lid van de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk.

Hij was niet meer actief als molenaar, zijn liefhebberij dat waren zijn paarden. Maar dagelijks was hij wel betrokken bij het welzijn van zijn molen, de molen was het dak op zijn huis.
Drieëntwintig jaar geleden was de grote restauratie van de molen gereed gekomen en heeft de vereniging contact gehad met Jan voor een molenaar op de molen, waarop Peter Simons is aangesteld als vrijwillig molenaar. De eerste keer dat de molen weer draaide was met vlaggetjes, omdat Jan 65 jaar was geworden. Nu, na drieëntwintig jaar, draait Peter nog steeds op deze molen en dat is mede door de goede verstandhouding en zorg van Jan en Rie. In de keuken werd soep gegeten, heel veel koffie gedronken en tussendoor werd er van alles besproken. Jan en Rie waren gezellige praters en erg betrokken bij het reilen en zeilen van hun molen.

De vereniging is veel dank verschuldigd aan Jan en Rie voor hun gastvrijheid en het genoegen voor het mogen draaien op hun molen. We zullen Jan en Rie missen.

Koninklijke onderscheiding voor Piet Geenen

Piet heeft een behoorlijke tijd terug al aangekondigd dat hij wilde stoppen als molenaar van de molens van Oploo. Op zaterdag 1 mei zou hij voor het laatst de maalschuif van de watermolen bedienen. Hij werd daarbij blij verrast door het plotselinge verschijnen van burgemeester Karel van Soest die hem, na een uitvoerige redevoering, de versierselen die bij de onderscheiding horen, opspelde.

Niet alleen voor zijn 30-jarige inspanningen als molenaar op de molens van Oploo kreeg hij zijn lintje. Ook als initiatiefnemer voor de oprichting van Molenstichting Oploo – Wanroij en de restauratie van de watermolen.

Daarnaast is hij maatschappelijk actief geweest bij de ruilverkaveling, het Brabants Landschap, het IVN, de reddingsbrigade, de hulpkonvooien voor Polen en vrijwilligerswerk op de scholen.

Piet zal zich zeker niet gaan vervelen, want samen met Sina doorkruisen ze in hun camper heel Europa. Al dan niet samen met kinderen en kleinkinderen.

Piet bedankt,

Jan van Riet,
namens Molenstichting Oploo - Wanroij

PRESENTATIE VAN DE VERENIGING MOLENVRIENDEN LAND VAN CUYK

De vereniging Molenvrienden Land van Cuyk bestaat nu ruim één jaar. Dit is een mooie gelegenheid om ons nog eens te presenteren. Voor het tot stand komen van de vereniging moeten we teruggaan naar het jaar 1977. In dat jaar begon vrijwillig molenaar Nick Wortman met het opleiden van vrijwillige molenaars op de korenmolen Jan van Cuyk. Hij werd hierbij bijgestaan door de vakmolenaar van deze molen wijlen de heer Sjef Kessels. Dit alles gebeurde op initiatief van de gemeente Cuyk en St. Agatha die het werken met deze molen voor de toekomst veilig wilde stellen. In 1980 slaagde de eerste vrijwilliger en in de loop van de jaren die daarop volgden mochten nog eens zes mensen het diploma in ontvangst nemen. Momenteel zijn er nog vier mensen in opleiding.

Buiten het laten draaien van de molens leefde er bij sommige van deze nieuwe mulders de wens om meer voor deze prachtige historische werktuigen te kunnen doen. Als individu waren zij niet altijd in staat om de belangen van de molens zo goed mogelijk te behartigen. Daarom werd besloten om per zes weken met alle vrijwilligers samen te komen. Op deze bijeenkomsten werd de toestand van de molens besproken, artikelen voor de regionale pers voorbereid etc. Al gauw kwam de wens van een vereniging ter sprake en zo werd na twee jaar de voorbereiding op 13 april 1984 de oprichtingsvergadering belegd.

Voor het bestuur brak duidelijk een drukke tijd aan. Er werden buttons en een briefhoofd gemaakt, brieven geschreven aan bedrijven en gemeenten voor ondersteuning en bij verschillende manifestaties was de vereniging met een stand present. Bij dit alles werd de pers natuurlijk niet vergeten.

Maar ook voor de molens dienden zich problemen aan. De Jan van Cuyk moest gerestaureerd worden en de molenrompen te Beers en Langenboom werden met sloop bedreigd. De sloop van de rompen is momenteel van de baan en de restauratie van de Jan van Cuyk is in volle gang. Ook de direkte omgeving van de molens - de zogeheten molenbiotoop wordt door ons in de gaten gehouden. Zo werd er voor de molen in Venray een biotoop-tekening gemaakt aan de hand waarvan aangrenzende bomen werden ingekort ingeval zij een te grote windbelemmering worden. Ook de andere molens komen op deze manier aan de beurt.

In november 1984 volgde de presentatieavond te Cuyk. Hiervoor was een gastspreker uitgenodigd en werden een film en een diaserie over de molens in onze streek vertoond. Na deze avond ging het bestuur naar de notaris om de vereniging officieel in te laten schrijven. In mei van 1985 kwam het eerste nummer van ons verenigingsblad ,,De Molenvriend'' uit. In het afgelopen jaar werden kontakten gelegd met moleneigenaren, gemeenten en verschillende molen-instanties.

In het Land van Cuyk is in de toekomst echter nog veel te verrichten, voordat we zover zijn dat de tien windmolens en de enige waterradmolen in onze streek wekelijks malen of alleen maar draaien. Het bestuur van onze vereniging bestaat uit de volgende personen: Johan Reijnders, voorzitter; Robert Verkerk, vice-voorzitter; Ben Verheijen, secretaris; Eddy Derks, penningmeester. Ons adres is: Moleneind 4, 5431 HW te Cuyk en het telefoonnummer is 08870 - 1 32 98.

Cuyk, oktober 1985

Uit het verenigingsarchief werd bovenstaand document opgediept. Het herinnert aan de beginjaren van onze vereniging.

Een molen boven de Maas

De Zeldenrust te Overasselt

In Molenvriend nummer 66 hebben we uitvoerig aandacht besteed aan de Maasmolen te Nederasselt. Dit omdat Frans Heessen en Rob Snel, na hun opleiding in het Land van Cuijk, het beheer van deze molen overgenomen hebben. De "buurmolen" van de Maasmolen is de Zeldenrust te Overasselt. Aan deze molen is dit artikel gewijd.

Geschiedenis

In 1890 gaf molenaar G. Jacobs opdracht tot de bouw van standerdmolen de Zeldenrust. Het jaartal geeft al aan dat het hier wel een tweedehandse molen moet betreffen, want aan het einde van de 19e eeuw waren ronde stenen bovenkruiers al heel gebruikelijk. De molen is dan ook oorspronkelijk gebouwd in Raamsdonksveer bij Geertruidenberg, waar hij sinds 1736 gebruikt werd. Kennelijk kon molenaar Jacobs deze standerdmolen tegen een gunstige prijs kopen, zodat het niet de moeite loonde om te investeren in een meer praktische bovenkruier.

Het is niet bekend of de Zeldenrust de eerste korenmolen van Overasselt is. In de gebruikelijke bronnen, zoals oude kaarten en koop- en leenaktes, is geen vermelding van andere molens. Daarentegen komen in deze documenten wel perceelsnamen voor die op de aanwezigheid van een molen duiden. Volgens informatie van de historische werkgroep van Overasselt, uitgegeven ter gelegenheid van de restauratie van de Zeldenrust in 1982, ontvangt Janette van der Molen in het jaar 1697 "de coornmeulen van Overasselt" als geschenk bij haar huwelijk met Steven van Delen. In deze uitgave neemt men aan dat het hier de Maasmolen te Nederasselt betreft en geen molen op het grondgebied van Overasselt. Deze interpretatie zou kunnen kloppen met de geschiedenis van de Maasmolen. Voor zover bekend was de Maasmolen vanaf 1692 in het bezit van Arnold van der Moelen, heer van Overasselt. Als we aannemen dat het hier dezelfde familie betreft, maar dat de spellingswijze van de naam niet correct overgeleverd is, kan het kloppen dat Janette van der Molen de molen als geschenk van haar ouders ontving.

In het jaar 1906 verkoopt molenaar Jacobs de molen aan M.A. Pigmans, die tot 1919 eigenaar is. In de periode 1919–1929 is Th.A. Derks eigenaars, gevolgd door J. de Kleijn (1929–1946) en de gezusters P. en M. de Kleijn (1946–1948). In 1948 komt de molen in bezit van H.A. Thijssen.
De Zeldenrust is tot 1951/1952 in bedrijf geweest. De laatste molenaar was Harrie Thonen, die vanaf 1939 op deze molen werkzaam was.

De Zeldenrust in 1925, de molen was toen nog gelegen aan de Hoogstraat

In de jaren na het stilleggen van het molenaarsbedrijf raakte de molen in verval. Dit bleef niet onopgemerkt, want in september 1965 besprak de Overasseltse gemeenteraad de slechte toestand van de molen. Een volledige restauratie zat er echter niet in, want de Gelderse monumentencommissie begrootte de restauratiekosten op vijfendertigduizend gulden. Men besloot daarom alleen het dak te laten repareren. Er gingen ook stemmen op om de molen aan te kopen, maar de gemeente en de eigenaar konden het niet eens worden over de prijs.
Door een dramatische gebeurtenis kwam de molen een aantal jaar later alsnog in handen van de gemeente. In de nacht van 12 op 13 november 1972 veranderde een zware storm de molen in een ruïne. Een naburige gemeente toonde interesse in de restanten, maar de eigenaar Thijssen wilde dat de molen op het grondgebied van Overasselt herbouwd zou worden. Onder deze voorwaarde kocht de gemeente de molen voor vijfduizend gulden.
Op 1 juli 1973 verleende het ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk toestemming om

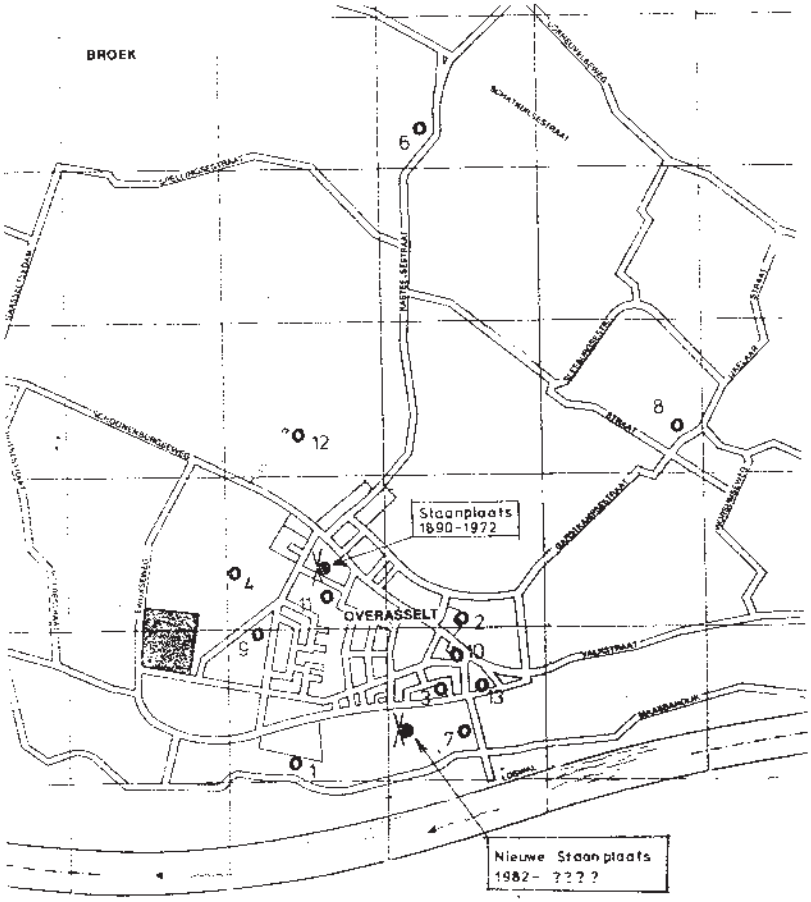

Op deze kaart staan de oude en huidige standplaats van de molen aangegeven. De nummers 1 tot en met 12 verwijzen naar alternatieve locaties, die allemaal afvielen.

de molen te slopen, onder de voorwaarde dat deze elders in de gemeente weer opgebouwd zou worden. Hierop werden de onderdelen van de molen opgeslagen op de gemeentewerf.
In 1975 ontving de gemeente subsidie voor de restauratie van de molen. De totale kosten werden begroot op *f* 202.756. In overleg met Rijksdienst voor Monumentenzorg en de Gelderse molencommissie, besloot het college van B&W om de molen nabij de maasdijk te herbouwen, bij positie (1) op het

Het sleepluiwerk

De vangstukken zijn op een aantal plaatsen bijzonder dun, omdat de kap te klein is voor het bovenwiel

kaartje. De gemeenteraad en de plaatselijke bevolking konden zich echter niet in dit besluit vinden, omdat de molen dan vanuit de bebouwde kom niet meer te zien zou zijn. Hierop begon een zoektocht naar andere mogelijke locaties, die resulteerde in maar liefst 12 alternatieven. Uiteindelijk bleek alleen de locatie aan de Schoonenburgsweg (nr. 12 op de kaart) haalbaar, maar de Rijksdienst en de Gelderse molencommissie waren niet enthousiast over deze locatie vanwege de nabijgelegen hoogspanningsleiding. In februari 1976 zwichtte het ministerie desondanks voor de druk vanuit de gemeenteraad, de subsidie zou ook gelden bij herbouw aan de Schoonenburgseweg. Echter, er kwam een kink in de kabel: in oktober lieten B&W weten dat het niet mogelijk was de benodigde grond op korte termijn aan te kopen. Pas in februari 1977 werd de huidige standplaats aan de Oude Kleefsebaan aangewezen.
Door de vertraging bij het vinden van een geschikte standplaats, waren de restauratiekosten verder opgelopen. Uiteindelijk werden de werkzaamheden in 1982 voltooid, de totale kosten waren uiteindelijk het dubbele van de oorspronkelijke begroting.
De eerste vrijwillig-molenaarster van de Zeldenrust was Mieke Arts-van Lin, die haar diploma haalde op 6 oktober 1982. Zij woont in het huis naast de molen. Volgens de folder van de Zeldenrust, die nog in de molen te vinden was, beheerde zij de molen samen met Loes van der Meijden. De huidige vrijwillig-molenaar is Ron van Stiphout, maar door omstandigheden is hij niet in staat om de molen regelmatig te laten draaien. Rob Snel en Frans Heessen overleggen momenteel met Ron van Stiphout en de gemeente Heumen of zij het beheer van de molen over kunnen nemen.

De molen

De molen is een gesloten standerdmolen, het Oud-Hollands gevlucht meet 25,5 meter. Op iedere teerling liggen slechts twee zonneblokken, onder iedere steekband een.
Binnen in de molen is vooral de verhouding tussen de kap en het bovenwiel opvallend. Het wiel is eigenlijk te groot voor de kap, zodat men op een aantal plaatsen de vangstukken erg dun heeft moeten maken. Het schijnt dat dit pas sinds de herbouw zo is, omdat men toen de oorspronkelijke Brabantse kapvorm wilde veranderen in een Gelderse kapvorm. Toen men het bovenwiel en de vang wilde plaatsen, bleek het niet meer te passen.

Net zoals de Maasmolen, heeft ook de Zeldenrust een sleepluiwerk: een bijzonderheid op een standerdmolen. De vang wordt bediend door middel van een vangtrommel. De molen heeft twee complete koppels stenen: de voormolen is voorzien van kunststenen en een balanceerrijn, terwijl de achtermolen nog blauwe stenen heeft. De verhoging waarop de achtermolen staat is afgetimmerd, door middel van een luikje is het mogelijk om de pasbalk en het smeerluik voor de zetel te bereiken.

Het gevlucht van de molen scheert vrijwel over de grond. Op het eerste gezicht zou je denken dat de

De brasem is met fraaie smeedijzeren spijkers tegen de steenbalk bevestigd

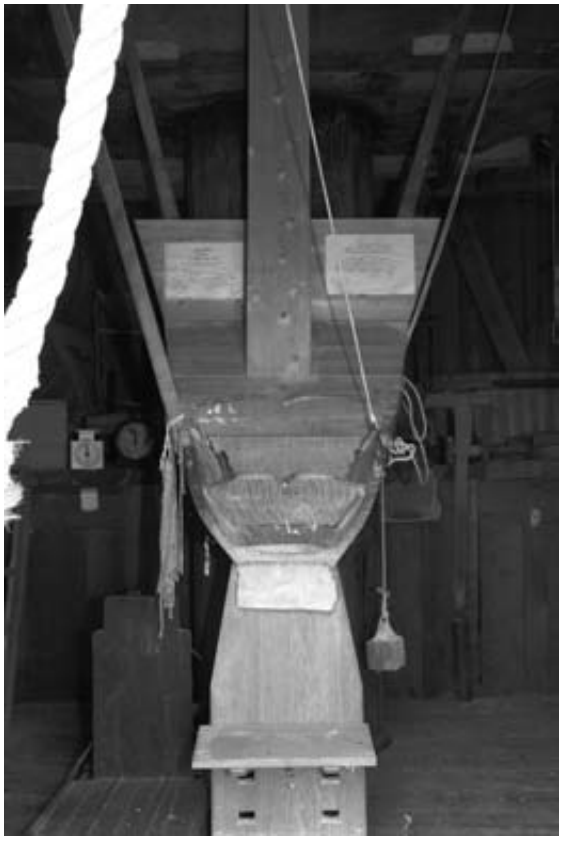

De maalbak van de voormolen, met op de achtergrond de opbouw van de achtermolen.

onderste heklat bij het draaien de grond raakt, maar volgens molenmaker Coppes is de situatie altijd zo geweest en moet de molen zonder problemen kunnen draaien. De onderhoudstoestand van de molen lijkt op het eerste gezicht goed te zijn, maar een flinke schoonmaakbeurt is geen overbodige luxe. Na mijn bezoek voor het samenstellen van dit artikel zat ik compleet onder het spinrag! Wat verder nog onpraktisch is, zijn de schapen. Om bij de molen te komen, moesten we eerst over het schrikdraad klimmen, de schapen graasden tot onder de staart. Als de molen weer gaat draaien, kan dit natuurlijk niet zo blijven.

De molen heeft een prima biotoop, die verderop in dit nummer schreven wordt. Hopelijk kan de molen binnenkort weer regelmatig gaan draaien en malen.

Tekst: Marko Sturm
Foto's: Marko Sturm
en historische werkgroep Overasselt

Bron:
Boekje over de Zeldenrust samengesteld door de historische werkgroep en de werkgroep monumenten van Overasselt. Uitgave: gemeente Heumen, september 1982

Het gevlucht scheert over de grond, op de achtergrond de grazende schapen.

Molenfeesten

150 jaar Molen Jan van Cuijk

28-29 augustus 2010

Heerstraat in Cuijk

Sponsor: Inpladi bv

Zaterdag 28 Augustus aanvang 20.00 uur

Blaaskapellen festival

Zondag 29 Augustus aanvang 12.00 uur

Frühshoppen Ballonnenwedstrijd

van 12.00-17.00 uur **Streekmarkt**

www.molencuijk.nl

Geschiedenis van de watermolen

Lezing door Hans de Mars

Het bestuur van vereniging Molenvrienden Land van Cuijk nodigt u hierbij van harte uit voor een lezing over de geschiedenis van watermolens. Deze lezing wordt gehouden op dinsdag 14 september 2010 in Gemeenschapshuis de Jachthoorn, Wethouder Lemmenstraat 13, 5454 GH Sint-Hubert, telefoon 0485-452667. Aanvang avond 19.30 uur, lezing duurt tot circa 21.30 uur, de entree is gratis.

Watermolenlandschappen in Zuidoost-Nederland, door Hans de Mars

Vooral vanuit ecologische hoek is de rol van de cultuurhistorie in het waterbeheer lange tijd onderschat. De algemene perceptie was tot voor kort dat beeksystemen in de 19de eeuw en lang daarvoor nog weinig beïnvloed waren door menselijk handelen. Beken konden naar hartelust meanderen, waren schoon en er bestonden amper migratiebelemmeringen. Meer en meer wordt duidelijk dat dit beeld van de voorafgaande eeuwen niet juist is, integendeel zelfs.
Hans de Mars heeft hierover een boeiende presentatie gemaakt.

Onderzoek in het afgelopen decennium door Hans de Mars laat zien dat de beeksystemen van Zuidoost-Nederland in het verleden veel sterker zijn beïnvloed door menselijk handelen dan wel wordt gedacht.
In het eerste deel van zijn presentatie gaat hij in op de herkomst en ouderdom van de watermolens in onze omgeving en de gebruiksfuncties die molens hadden in de toenmalige maatschappij. Al sinds de 10e eeuw, maar wellicht zelfs al ver daarvoor, hebben watermolens een wezenlijke invloed gehad op het landgebruik door de mens en het functioneren van water- en ecosystemen in onze beekdalen. Geen wonder eigenlijk als men bedenkt dat watermolens het beekwater vaak ruim 1 tot wel 3 meter hoog opstuwden. Uit de periode 1800-1900 is het bestaan van talloze molens goed gedocumenteerd. Wie echter in oude archieven duikt, vindt al snel aanwijzingen voor de aanwezigheid van nog veel meer molens. Dit geldt ook voor het Land van Cuijk en omstreken. Soms herinneren eigenlijk alleen de namen nog maar aan de aanwezigheid van watermolens.
Daarna zal hij ingaan op de landschappelijke consequenties van de molens; ofwel het watermolenlandschap. In dat licht zal hij ook stilstaan bij de molens in het Land van Cuijk en omstreken, zoals die van de Plasmolen, Gennep en Oploo. Daarnaast komen de vermeende (ecologische) implicaties van het huidige waterbeleid aan bod. Vooral op dit punt komen ecologie en cultuurhistorie vaak onnodig met elkaar in conflict. Hij pleit voor een meer innovatieve en geïntegreerde aanpak van deze ‘problematiek’. Eén waarbij ecologie en cultuurhistorie juist samen optrekken.

Over de spreker

Hans de Mars (1960) is in het dagelijkse leven werkzaam als senior adviseur ecohydrologie & landschapshistorie bij de Adviesgroep Water & Ecologie van Royal Haskoning in Maastricht.
Integraal waterbeheer, natuurontwikkeling, verdrogingsbestrijding en beekherstel vormen zijn belangrijkste aandachtsvelden. Integratie en inpassing van cultuurhistorische waarde gelden daarbij als zijn specifieke ‘’handelsmerk’’ Hij heeft tal van opdrachten uitgevoerd voor o.a. waterschappen en Provincies. In Limburg heeft hij onder andere in 1989, 1996 en 2003 de ontwikkelingen in de verdrogingstoestand in kaart bracht. Hij is onder meer auteur van de Ecohydrologische Atlas van Limburg (1998), een tweedelig standaardwerk over de natte natuur in Limburg en heeft daarnaast ook verschillende wetenschappelijke publicaties en meer populair getinte artikelen op zijn naam staan.

Peter Pouwels

Het lichten van de steen op de Maasmolen

In de rapporten van de monumentenwacht werd steeds melding gemaakt van het feit dat de ligger horizontaal was gescheurd en er niet mee gemalen kon worden. Tijdens een regulier overleg met de gemeenteambtenaar Roland Bolmers, hebben we besloten de Maasmolen weer maalvaardig te maken. Om de conditie van de stenen te laten controleren, hebben we de deskundige bij uitstek, Hans Titulaer, verzocht ons te komen helpen. Voor Frans en mij was het de eerste keer dat we überhaupt een steen gingen lichten.

Maandag 23 april was het zover, na eerst ons moed te hebben ingedronken met een warme bak koffie, zijn we aan de slag gegaan. Eerst de steenkraan controleren, daar was een fikse scheur ontdekt in de verbinding tussen hijsbalk en staander. Na reparatie kon de steenspil worden gelicht met de kruilier, een strop door het rondsel en met een stevig touw een paar slagen om de kruias, kwam de steenspil omhoog. Hiervoor moest de poortstok worden verwijderd en met niet al te veel kracht konden we de spil op de vloer plaatsen. Wat het lichten van de loper betreft kwam heel wat meer aan kracht en vernuft kijken. De kraan kon niet in zijn geheel onder de verbindingsbalk door en de molenas zat ook aardig in de weg. Nadat met een poelietrekker en veel kruipolie de bolspil was losgekomen van de rijn, konden we hijsen. Helaas steeds maar een klein stukje in verband met het gebrek aan ruimte, we hebben de steen 4 keer moeten verpakken voordat hij omgekeerd en wel op twee kuipdelen geplaatst kon worden.
Hans gaf gelijk aan dat de gescheurde ligger geen enkel probleem zou vormen om te kunnen malen. Het oppervlak van beide stenen klopte niet met de norm, ze stonden wat bol en moesten met de kneuzer eerst allebei gevlakt worden. Verder zaten er twee stalen banden om de ligger, waarvan de bovenste boven de steen uit kwam. Deze band is in zijn geheel verwijderd. Het houten frame van de meelring was te groot voor deze steen en we hebben er een stuk tussenuit gezaagd, zodat hij beter paste bij de diameter van 1,50 meter. De meelring was diep uitgesleten en opgevuld met touw en siliconenkit. Frans heeft dit verwijderd en de meelring hersteld met hennep en roggepap.
De klus kon niet in een dag geklaard worden. Frans en Hans zijn de maandag 26 mei doorgegaan met de klus, ik had vakantie, de stenen zijn gebild en ze zien er weer prachtig uit. Direct na terugkeer van mijn vakantie is op 3 mei de steen weer gedicht. Helaas is niet alles naar wens verlopen, tijdens controle con-

Er is maar net genoeg ruimte om de steenkraan te bedienen...

stateerde ik dat het hardstalen potje op de pasbalk, waar de taats van de bolspil in draait, finaal was doorgescheurd. Op goed geluk zijn we verder gegaan om het karwei af te maken, maar bij het proefmalen ging het al mis, met een piepend geluid meldde zich het lager al en de taats voelde heet aan. Ook het lager in de steenbalk bleek te bestaan uit een normaal houten blokje en dat scheurde subiet toen we de as van het staakijzer plaatste, deze loopt aan de onderkant iets taps uit. Het staakijzer staat ook ongeveer 10 cm uit het lood, echter zonder dat dit consequenties heeft voor het kammenwerk en de staven.

De eerste twee zakken maïs hebben we gemalen, de kippen in Nederasselt vechten al om een portie heerlijk kippenvoer. Toch nog iemand blij hoor ik jullie al zeggen, maar ook wij zijn erg blij dat we nu met de grote jongens mee kunnen doen wat het malen betreft. Nog even de laatste euvels verhelpen en dan wachten we op de molenmaker Coppes voor het plaatsen van de nieuwe staart en het schilderen van de voorkeuvelens en het stormfront.

Tekst en foto's: Rob Snel

De meelring is opnieuw passend gemaakt

Diploma-uitreiking

Op zaterdag 6 mrt. jl. werden in het Tropenmuseum in Amsterdam tijdens de jaarvergadering van de vereniging "De Hollandsche Molen" de diploma's uitgereikt aan 60 van de 63 geslaagde windmolenaars van Nederland. Het totaal aantal geslaagden welke opgeleid zijn door het Gilde passeert hiermee de 1500. De jaarvergadering duurde bijna de hele dag en was een gezellige manier om wat te weten te komen over het doen en laten van andere molenaars in het land. Er waren wat info-stands opgezet door diverse molenaars en er was van alles te zien en te bepraten.

Bart Tonies, Ad van Summeren en Jos van der Heyden behoorden bij de gelukkigen die het diploma in ontvangst mochten nemen. Zij hebben op diverse molens hun praktische ervaring opgedaan en zijn voor het theoretische gedeelte bijgepraat op de molen in Oeffelt door de molenaars Theo van Bergen en John Houben.

Alle drie draaien ze al op verschillende molens. Bart draait in Batenburg, Ad in Volkel en Jos in Gassel. Tot ziens op "onze molens"!

Ad van Summeren en Jos van der Heyden

Molenpoëzie

Tot nog toe zijn er in deze rubriek meestal gedichten, rijmen o.i.d. over molens verschenen. Doch ook over de molenaar is er in de loop der tijd nogal wat gedicht en geschreven en meestal kwam deze, zo wij allen weten, er niet zo best van af. Geoffrey Chaucer schreef in de 14e eeuw "De vertellingen van de pelgrims naar Kantelberg". Daarin worden de deelnemers van de bedevaart beschreven zo ook de (dronken) molenaar. Niet alleen wordt hij op z'n zachts gezegd beschreven als onbeschoft en beslist niet moeders mooiste maar bovenal als een dief van zijn klanten. Was dan alles slecht aan hem? Neen, hij had een "gouden duim" m.a.w. hij was een goed vakman en hij was bovendien ook nog muzikant. En dat laatste zijn er volgens mij veel onder de mij bekende vrijwillige molenaars.

Frits Harteman

De Molenaar

De molenaar was niet om mee te spotten.
Een stoere vent van spieren en van botten.
Dat bleek ook wel, want waar hij worstelen kwam
Was hij, kort van nek, een dikke knoest.
Hij tilde uit haar hengsels, of als 't moest,
Rammeide met zijn kop de zwaarste deur.
Zijn baard was rood, zo'n vosse- of varkenskleur.
Een brede was het, net een spadeblad.
Op 't puntje van zijn neus had hij een wrat
En daarop brak een bosje haren door,
Rood als de borstels van een varkensoor.
Zijn neus had zwarte, openstaande gaten.
Zijn mond leek een fornuis, zo buitenmaten
Wijd open. Aan zijn heup hing schild en zwaard.
Hij was een pochhans en een goliaard,
En boertte meest van geilheid en de bokken.
Hij stal flink graan en liet ze driemaal dokken
En toch, hij had een duim van goud, gans bloed.
Hij droeg een witte jas en een blauwe hoed.
Een deuntje op de doedel blies hij glad.
Hij bracht met die muziek ons uit de stad.

Vertaling: A.J. Barnouw

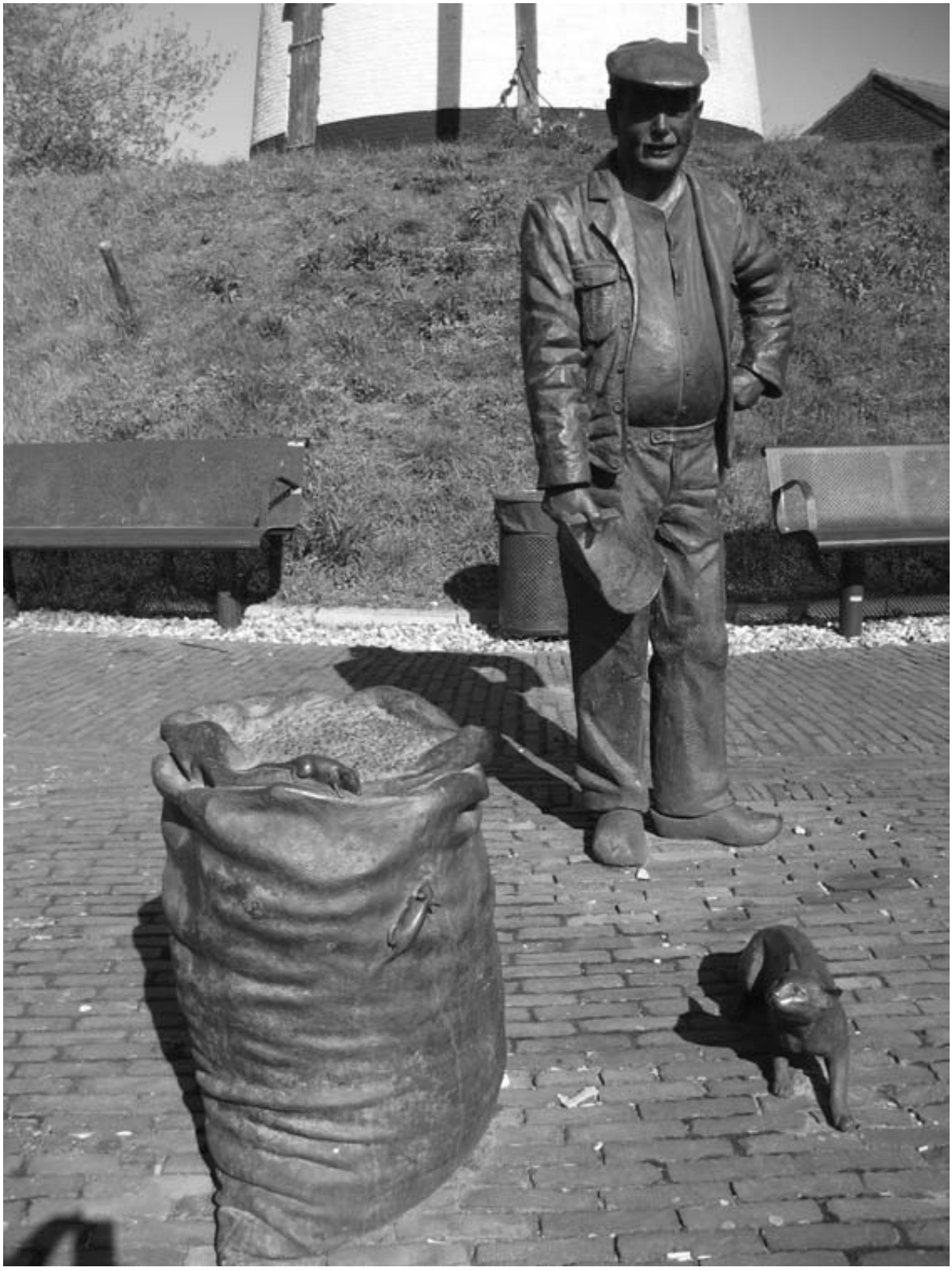

Een molenaar met "gouden duim" bij de molen van Vorstenbosch

De molenbiotoop

De Zeldenrust te Overasselt

De standerdmolen van Overasselt heeft een prima biotoop. De molen ligt tussen de rivier de Maas en het dorp in een overwegend open landschap. Wat dit betreft is de situatie vergelijkbaar met de Maasmolen in het nabijgelegen Nederasselt, waar de biotoop ook zeer goed is. De enige serieuze windbelemmering vinden we ten noorden van de molen. Op 50 meter afstand begint de tuin van de vroegere vrijwillig-molenaarster. Bij wind uit het noordwesten of noordoosten ondervindt de molen ook enige hinder van de huizen en bomen in de bebouwde kom, maar bij deze windrichtingen staan de bomen grotendeels achter de huizen.

De heg om de molen, die moet voorkomen dat bezoekers bij het draaiende gevlucht kunnen komen, is onnodig hoog. De molen zou beter uitkomen indien deze heg een stuk teruggesnoeid zou worden.

Op de foto in zuidelijke richting vallen de bomen langs de Maas erg op. Dit zijn zogenaamde bakenbomen, die vroeger bij hoogwater dienden als hulpmiddel voor de navigatie. Deze bomen staan echter bijna buiten de biotoopcirkel van 300 meter.

Streefsituatie

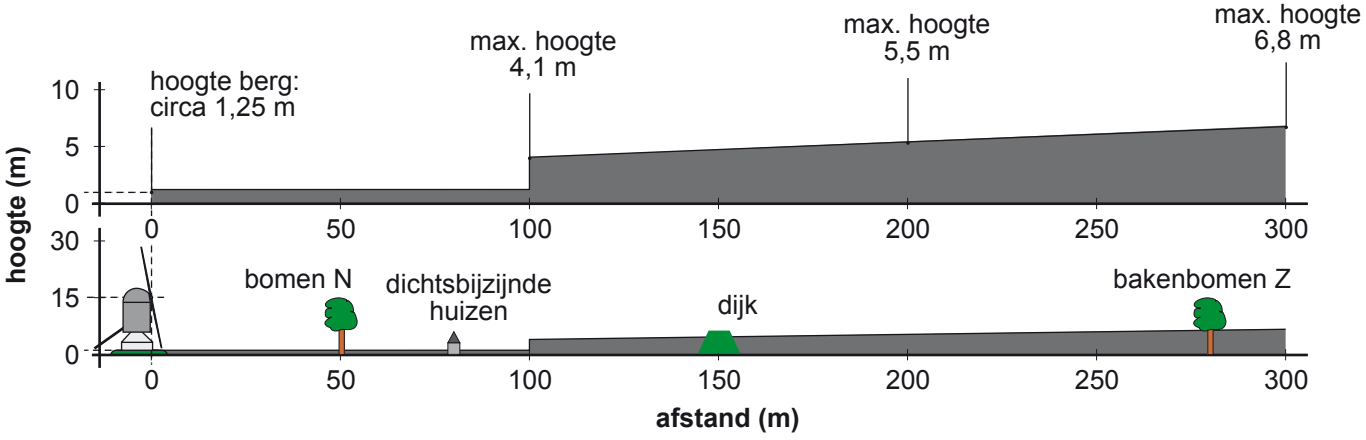

Berekening van de maximale objecthoogte: de molen is een standerdmolen met een vlucht van 25,5 m. De molen staat op een verhoging van ca. 1,25 m, zodat de askophoogte op 14 meter uitkomt. Volgens de normen voor ruw terrein is het donkergrijze gebied de toegestane objecthoogte. Bij de onderste figuur zijn de hoogte- en afstandschaal gelijk en zijn ter illustratie de molen en enkele hoge objecten uit de omgeving aangegeven, bij de bovenste figuur is voor de duidelijkheid de hoogteschaal 3x uitvergroot. De getallen geven de maximale objecthoogte op basis van ruw terrein aan.

Actuele situatie per windrichting

N: op 50 meter afstand begint de tuin bij het huis van de vroegere molenaarster, de bomen zijn ca. 15 m hoog

NW-NO: de bebouwing begint op ca. 80 meter van de molen

W: een klein bosje op 150 meter van de molen

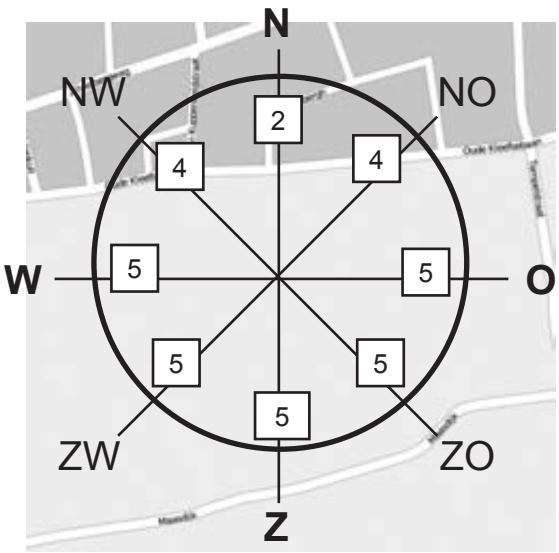

Beoordeling biotoop:
1 slecht
2 bedenkelijk
3 matig
4 aanvaardbaar
5 goed

Z: op het dichtsbijzijnde punt ligt de dijk op 150 meter van de molen, de bomen vallen bijna buiten de biotoopcirkel

Eindbeoordeling

De biotoop van de Zeldenrust te Overasselt is zonder meer goed te noemen. Samen met de Maasmolen te Nederasselt en de Hamse Molen te Wanroij heeft deze molen een echte toplocatie.

Met de goede windvang en mooie ligging in de buurt van de rivier, vraagt de molen er om om in bedrijf te kunnen zijn. Helaas is dit door omstandigheden nu niet vaak het geval. Hopelijk komt hier binnenkort verandering in.

Tekst: Mari Goossens en Marko Sturm
Foto's: Mari Goossens

Aan de licht

Harrie Kaanen

Ik zag het levenslicht in 1933 en ben geboren op de plaats waar ik nu woon bij de watermolen in Vierlingsbeek. Mijn grootvader stierf toen mijn vader 3 jaar was en mijn grootmoeder hertrouwde met Havens uit Groeningen en zij kregen nog een aantal kinderen. Mijn ouders kochten het huis van een voormalige arts in 1921.

In 1936 werden de activiteiten van het bedrijf aan de molenbeek te groot en moest er uitgebreid worden. Er werd een nieuw bedrijf onder de naam Havens in Maashees gesticht. Mijn vader en twee stiefbroers zetten het bedrijf Havens voort. De laatste twee hadden geen nakomelingen. Daarom zetten wij, met drie broers Kaanen, het bedrijf voort. De naam Havens werd vanwege de bekendheid gehandhaafd. Momenteel wordt het bedrijf geleid door neven, kinderen van mijn oudste broer.
Op het einde van WO II werden wij geëvacueerd omdat ten zuiden van de molenbeek de Duitsers zaten en ten noorden de Geallieerden. Na wat omzwervingen kwamen we in Gemert terecht. Tijdens de oorlogshandelingen werd de molen met het huis door de Duitsers in brand gezet en geheel vernield. Na de repatriëring konden we 3 jaar inwonen bij de pastoorsmeid, vlakbij, aan de Grotestraat. Een van de weinige huizen die de oorlog hadden overleefd. Ondertussen werd op de plaats waar vroeger het huis stond, door de architect die de nieuwe fabriek in Maashees had gebouwd het huidige huis gebouwd (1947).
Hier heb ik mijn hele leven gewoond en een bijzonder prettige jeugd doorgebracht, kanoën en vissen in de beek en in de vooroorlogse jaren speelden we nog in de oliemolen. Op mijn 16de ging ik net als mijn oudste broer naar de opleidingsschool voor molenaars in Wageningen, waar ik het vak leerde. Na mijn diensttijd ging ik, 21 jaar, als bedrijfsleider en personeelschef in het familiebedrijf werken. Dat heb ik 45 jaar gedaan. Ik onderhield contacten met molenaars uit de omgeving o.a. Jan van Kempen, Jan Coopmans en Jan van Haren. Toen de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk werd opgericht was ik daar bij en ik heb geloof ik geen vergadering overgeslagen. Ik heb me nooit op de voorgrond gesteld maar was wel betrokken met de gemeenschap, zoals de voetbalclub, de Schoenendoos (de plaatselijke heemkundevereniging) en het begeleiden van activiteiten rond het waterrad. Dit heb ik in 1970 opgeknapt. Sinds kort zit er een generator op aangesloten en stroomt er via de stromende molenbeek stroom naar het elektriciteitsnet.

Woonhuis (achtergrond) met watermolen tijdens hoogwater, schilderij uit 1920

Restant na oorlogsgeweld, 1944

Zie hierover meer in een nader artikel.

Op dit moment woon ik alleen als vrijgezel in het grote huis. We waren met zeven kinderen. Mijn moeder was een kwekersdochter dus de grote tuin werd ingericht als een Engelse landschapstuin met diverse aparte bomen en soorten fruit. Ook ik beleef veel plezier aan het tuinieren, o.a. in een moestuin met eigen composthoop.
Harrie kweekt voortreffelijke sla.

Harrie als raddraaier

Interview: Mari Goossens

Molens in de regio

De Nooitgedacht te Afferden

Al het houtwerk aan de buitenkant is geschilderd, de voor- en achterkeuvelens, het gevlucht, de staart en ramen en deuren zijn van een verflaag voorzien. Het stucwerk aan de buitenkant van de molenromp is tot circa 2,50 meter boven het maaiveld afgebikt en overnieuw gestukadoord met speciale mortel.
In juli zal het overige stucwerk van de romp worden gereinigd en dan geschilderd worden in de kleur van het nieuwe stucwerk, dat niet meer geschilderd zal worden.

De Martinus te Beugen

Er zijn twee vlaggenmasten geplaatst bij de ingang van het molenterrein. We hebben er nu drie! Het steenkoppel aan de noordzijde is opengelegd voor schoonmaak, controle en eventueel bijstellen. Het vangtouw dat minstens 30 jaar dienst heeft gedaan was op sommige plaatsen zodanig versleten dat het vervangen moest worden.

Toen de molenaars onlangs op de molen kwamen, zagen ze dat de kop van een van de kruipalen afgebroken was. De bezetketting lag er los naast, dus waarschijnlijk is de paal afgebroken toen er jongelui op de ketting zijn gaan staan. Het is een tegenvaller dat deze paal al dusdanig verrot was. De palen zijn namelijk in 1991 geplaatst en ze zouden veel langer mee moeten gaan omdat ze van azobéhout gemaakt zijn.

De buurtvereniging De Molen in Beugen bestaat 50 jaar. Dit feest is gevierd waarbij de molen als naamgever was betrokken en de molenaars uitgenodigd waren voor een uitgebreide brunch. Het was een heel gezellige dag, alleen jammer dat er geen wind was.

De Beugense molen kreeg in het voorjaar bezoek van twee ooievaars. Een oplettende buurtbewoner legde het bezoek vast met behulp van een telelens.

De Jan van Cuijk te Cuijk

Bouwbedrijf van de Horst uit Langenboom is inmiddels begonnen met de restauratie van het pakhuis van de molen. Zo is er inmiddels een wateraansluiting en riolering aangelegd voor een toilet. Verder zijn de werkzaamheden in volle gang. Voegwerk, deuren, kozijnen en luiken worden vernieuwd. Ook het betonrot wordt aangepakt. Schildersbedrijf Meijs uit Gemert is begonnen met het schilderen van de complete molen. De molenaars moeten hun activiteiten momenteel even op een laag pitje zetten als gevolg van de werkzaamheden. Op 28 augustus wordt de opknapte molen weer officieel geopend.

De Reus te Gennep

Hier zijn geen bijzonderheden te melden.

De Gerarda te Heijen

Bij de Gerardamolen is hout geleverd voor het vervangen van de lange en korte schoren van de staart. Bij de nieuwe schoren is gekozen voor geïmpregneerd hout. Deze schoren liggen nu op het voorterrein van de molen. Ze zijn geschaafd en eenmaal geschilderd. Als het hout voldoende is gedroogd, zullen de schoren in het najaar of later gemonteerd worden.

De Lindense stellingmolen te Katwijk

Dit voorjaar is een bewogen voorjaar geweest. Zoals u voor in het blad heeft kunnen lezen is de moleneigenaar, Jan van Kempen, op 18 april geheel onverwacht overleden. De onderhoudswerkzaamheden die gepland stonden voor de molenmaker zijn uitgevoerd. We hebben een nieuw stellinghek en twee nieuwe lange schoren. De kruibok zit te laag en zal door de molenmaker omhoog gebracht worden.

De Maasmolen te Nederasselt

De grootste klus is gestart eind april met het openen van de steen. De monumentenwacht schreef jaar op jaar in hun rapportage, dat we niet konden malen met de molen, omdat de ligger horizontaal ernstig was gescheurd. We wilden graag de molen maalvaardig maken en in overleg met de gemeente Heumen mochten we dit zelf regelen. Voor ons was het de eerste keer dat de steen opengelegd werd en hebben we voor deze klus, ter lering en vermaak, Hans Titulaer ingehuurd. Het lichten was een hele klus, omdat de steenkraan er niet goed bij kon, deze liep vast tegen de verbindingsbalk en de molenas en zodoende moest de steen 4 keer verpakt worden. De gescheurde ligger vormde geen enkel probleem, maar de loper stond wat bol en moest eerst gevlakt worden. Zie het artikel elders in dit nummer. De Maasmolen is nu dus weer maalvaardig. De planning was scherp, omdat de dag erop belangrijk bezoek uit Zimbabwe op de molen kwam. Een meisje uit Nederasselt was in Zimbabwe al met de zoon van een rijke en belangrijke boer getrouwd en dit werd nog eens dunnetjes over gedaan in Nederasselt. Voor het eerst sinds jaren zijn ook de communicantjes (12 stuks) weer op bezoek geweest en dit zal ook weer een jaarlijkse traditie worden. De nationale molendag viel een beetje tegen, zaterdag ongeveer 8 mensen en zondag 6. Waarschijnlijk zijn het weer en de Moederdag de grote spelbrekers geweest.

RS

De Vooruitgang te Oeffelt

Frans Rademakers en Bea Tilanus hebben met goed gevolg hun toelatingsexamen afgelegd. Zij zullen meedoen met de najaarsexamens in 2010.
Voor de opleiding tot vrijwillig molenaar zijn in Oeffelt de volgende leerlingen in opleiding: Frans Rademakers (Boxmeer), Andries Bongers (Zeeland), Bea Tilanus (Mheer), Jos Kuijpers (Ravenstein) en

Axel Gindera (Duisburg Dld). Erbij gekomen zijn Petro Boon (Boxmeer) en Caroline Schaeffer (Kleve).

Van Marie uit Oeffelt hadden we een kanonskogel uit 17?? (slag bij Mook) gekregen die in het verleden door haar moeder is gebruikt voor het maken van mosterd.
Mat een bijpassende houten bak hebben we nu een huismosterdmolen compleet en kunnen deze historische toepassing laten zien.

JH

De Korenbloem te Oploo

De molen heeft enkele keren gediend als oefenlocatie voor het stuk van Wagenspeelgroep Karrespel "Niet alle molenaars zijn Dieven". Regelmatig worden er groepen ontvangen voor excursies. Zij komen vanuit heel de wereld.

Eén leerling uit Merselo loopt stage.
Het gevlucht begint slecht te worden. Veel van het houtwerk is behoorlijk ingerot en ook de roeden staan op het programma om vervangen te worden. We maken ons nog steeds sterk om "Potroeden" terug te krijgen.
Het is gebleken dat ook kamelen onze spelt lekker vinden, dus heeft de molen een paar ton kamelenvoer gemaakt.

Zeer waarschijnlijk wordt 1 augustus het toneelstuk bij de Korenbloem opgevoerd. Dus wie het stuk graag (nog) een keer wil zien moet de berichtgeving hierover maar goed in de gaten houden.

Een broedende duif in de vensterbank van de Luctor et Emergo

De watermolen te Oploo

Zoals u elders in dit blad heeft kunnen lezen, heeft Piet Geenen de maalschuif van de watermolen definitief in de knotwilgen langs de molenbeek gehangen. We zijn naarstig op zoek naar een nieuwe molenaar en zeer waarschijnlijk wordt dit Theo Heijligers uit Oploo, die de opleiding wil gaan volgen.

Voor de molen breekt nu het "droge" seizoen aan. Toch heeft de molen over belangstelling niet te klagen.
De werkzaamheden aan het dak zijn zo goed als gereed. Ook de naastgelegen heemkundeschuur is niet meer dakloos.

Zondag 29 augustus wordt bij de watermolen weer "Tôntjesdag" gehouden. Het thema dit jaar is "vuur". De vaste onderdelen: dorsen, Peelwerker, liederentôffel, wandel- en fietstocht en de culinaire versnaperingen ontbreken natuurlijk niet.
Houdt u ook hierover de berichtgeving in de gaten.

De Luctor et Emergo te Rijkevoort

Het afgelopen jaar is rustig afgesloten. De molen heeft slechts 53 000 omwentelingen gemaakt terwijl we 270 uur open zijn geweest, verder hebben we 550 kg gemalen en 740 bezoekers ontvangen. Ook het nieuwe jaar kalmpjes aan begonnen. Vanwege het koude weer, vakantie en weinig wind op onze vaste draaidagen, hebben we slechts de helft van de omwentelingen gemaakt t.o.v. het afgelopen jaar in deze periode.
We geven acte de presence en stellen de molen open bij bijzondere gelegenheden in het dorp, zoals carnavalsoptocht, lentekermis, rommelmarkt etc.
De bekendheid van het arrangement, bezoek van museumwinkeltje samen met de molen, begint populairder te worden en heeft dit jaar al 7 groepen bezoekers naar de molen gebracht. Daarnaast ook weer zoals gebruikelijk twee klasjes met communicantjes op de molen rondgeleid, jammer genoeg was er een van de keren geen spatje wind zodat de rondleiding niet zoveel inhield.

In het voorjaar werden een paar ongewenste gasten van de molen verwijderd, een muis op de steenzolder en een kauwtje uit de kruiring. Eén gast mag blijven, een tortelduifje heeft zijn nestje gemaakt in de vensterbank van een van de raampjes van de steenzolder en heeft inmiddels twee jongen.
Verder is er niets bijzonders te vermelden

MG

De Heimolen is ingepakt i.v.m. de restauratie van de muur

De Heimolen te Sint-Hubert

In Molenvriend no. 69 werden vorderingen vermeld over de geplande herbouw van het pakhuis bij de Heimolen. Dit project is nu helaas in de ijskast beland. Voor de resterende € 150.000 waren de subsidiebronnen opgedroogd en de gemeente Mill was niet van plan om hiervoor op te draaien. Zodoende hebben we het toegekende bedrag van € 150.000,- van Streekimpuls moeten annuleren. Door het gat in de begroting werd de draagkracht onder de Sint-Hubertse bevolking minder en is de werkgroep ontbonden. In de vorige Molenvriend stond dat de molenaars bezig waren om het maalkoppel opnieuw uit te richten en af te stellen., dit is nu helemaal gereed. Dus bij gelegenheid wilden we nu weer eens wat gaan malen, maar de molen staat nu helemaal in de steigers want de volgende restauratiefase is gestart. De steigers zijn ook helemaal met een wit doek ingepakt. Harry Daverveld maakte al de opmerking "hij is zò dik, ut liekt wel of ie unne klène kriet." De molen wordt opnieuw gevoegd en aansluitend zal buiten alles geschilderd worden. Bij de regionale molendag op 27 juni hoopten de molenaars weer steigervrij te zijn. Dit was helaas niet het geval, zodat ze niet met de molen konden draaien. Tijdens deze dag werd ook het jaarlijkse evenement "Muziek bij de molen" gehouden.

De Hamse Molen te Wanroij

Hans Titulaer heeft de stenen van de achtermolen gebild, het resultaat ziet er perfect uit. De molenaars kunnen nu het koppel weer zelf dichtleggen.
Op de zaterdag van Nationale Molendag waren er slechts 15 bezoekers, maar er was dan ook geen wind.
Op de zondag heeft de molen wel gedraaid en trok de molen in totaal 170 bezoekers, waarvan 100 tijdens het theaterstuk van Karrespel uit Oploo. Een mooi molenstuk waaruit blijkt dat niet iedere molenaar een dief is.
Marc Crins heeft vier nieuwe zeilen geleverd, het zijn mooie en goed passende zeilen.
Op de regionale molendag (27 juni) werden de maalmolens uit de oorlog tentoongesteld.

Mari Goossens en Marko Sturm

Molenbezoek in de regio

Ronde stenen bergmolen "Nooitgedacht" te Afferden
Openingstijden: vrijdagmiddag 13:00 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Harrie Beijk en Harry Kaak
Telefoonnummer(s): resp. 0485-531910 en 0485-516619

Ronde stenen bergmolen "Martinus" te Beugen
Openingstijden: zaterdagmiddag van 14:00 tot 17:00 uur
Molenaar(s): Frits Harteman; Hans Heijs; Robert Hoffman en Marko Sturm
Telefoonnummer(s): resp. 0485-572271; 0485-577330 en 0485-573616

Ronde stenen bergmolen "Jan van Cuijk" te Cuijk
Openingstijden: zaterdag 9:30 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Stefan Willems
Telefoonnummer(s): 0485-318028

Achtkante bergmolen "Bergzicht" te Gassel
Openingstijden: 1e en 3e donderdag van de maand van 10:00 tot 15:00 uur
Molenaar(s): Jan van Haren en Jos van der Heyden
Telefoonnummer(s): 0486-472419 en 06-19499455

Ronde stenen bergmolen "De Reus" te Gennep
Openingstijden: woensdagmiddag van 13:00 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Harry Kaak en Jan Coopmans
Telefoonnummer(s): resp. 0485-516619 en 0485-511760

Zeskante bergmolen "Mariamolen" te Haps
Openingstijden: zaterdag- of zondagmiddag van 15:00 tot 18:00 uur
Molenaar(s): Don Werts; Robbert en Sytske Verkerk
Telefoonnummer(s): resp. 0485-322460 en 0485-313647

Achtkante bergmolen "Gerarda" te Heijen
Openingstijden: zaterdagmiddag van 13:00 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Harry Kaak
Telefoonnummer(s): 0485-516619

Achtkante stellingmolen te Linden / Katwijk
Openingstijden: zaterdagmiddag van 13:30 tot 17:00 uur
Molenaar(s): Peter Simons
Telefoonnummer(s): 0485-313673

Ronde stenen bergmolen "De Korenbloem" te Mill
Openingstijden: niet geopend voor bezoek (in restauratie)
Molenaar(s): geen

Standerdmolen "Maasmolen" te Nederasselt
Openingstijden: zaterdagmiddag van 12:00 tot 17:00 uur
dinsdagmorgen van 9:00 tot 12:00 uur
Molenaar(s): Frans Heessen en Rob Snel
Telefoonnummer(s): resp. 024-6961217 en 024-3582526

Ronde stenen bergmolen "De Vooruitgang" te Oeffelt
Openingstijden: zaterdagmorgen van 10:00 tot 13:00 uur (winter) of 9:00 tot 12:00 uur (zomer)
Molenaar(s): Theo van Bergen en John Houben
Telefoonnummer(s): resp. 0485-361718 en 0485-320994

Standerdmolen "De Korenbloem" te Oploo
Watermolen te Oploo
Openingstijden: zaterdagmorgen van 09:00 tot 12:00 uur
Molenaar(s): Jan van Riet; Piet Geenen
Telefoonnummer(s): resp. 0485-383551 en 0485-382891

"De Bovenste Plasmolen" te Plasmolen
Openingstijden: iedere tweede zaterdag van de maand van 11:00 tot 16:00 uur (van mei tot en met oktober)
Molenaar(s): Karel Siebers en Peter Pouwels
Telefoonnummer(s): resp. 024-6963357 en 024-3974266

Ronde stenen stellingmolen "Luctor et Emergo" te Rijkevoort
Openingstijden: dinsdagmiddag van 13:00 tot 17:00 uur zondag van 10:00 tot 13:00 uur
Molenaar(s): Mari Goossens en Paul Verheijen
Telefoonnummer(s): 0485-573815

Ronde stenen bergmolen "De Heimolen" te Sint-Hubert
Openingstijden: zaterdagmiddag van 14:00 tot 17:00 uur
Molenaar(s): Harry Daverveld en Walter Cornelissen
Telefoonnummer(s): 0485-453353 en 0485-478818

Ronde stenen bergmolen "Rust na Arbeid" te Ven-Zelderheide
Openingstijden: zaterdagmiddag van 13:00 tot 17:00 uur
Molenaar(s): Ludger Pauls
Telefoonnummer(s): 0485-515789

Standerdmolen "De Hamse Molen" te Wanroij
Openingstijden: zaterdag van 10:00 tot 14:00 uur
Molenaar(s): Jan Selten en Jos Verberk
Telefoonnummer(s): resp. 0485-452587 en 0485-578243

N.B. De openingstijden zijn slechts een indicatie. In sommige gevallen is/zijn de molenaar(s) niet of op een ander tijdstip aanwezig. Wilt u zeker zijn van een bezoek aan de molen, dan adviseren wij u telefonisch contact op te nemen met de desbetreffende molenaar(s).

Evenementenkalender

Dit jaar viert de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk haar 25-jarig jubileum. Het bestuur en de molenaars organiseren daarom diverse activiteiten. Om een en ander binnen de vereniging en naar buiten toe in goede banen te leiden, worden alle activiteiten vermeld op één evenementenkalender.

De onderstaande kalender staat ook op de website van de vereniging. Aanvullingen kunt u doorgeven via de secretaris.

1-8-2010 bij de watermolen te Vierlingsbeek, aanvang 11:00 uur
Wagenspeelgroep het Karrespel, “Niet alle molenaars zijn dieven”
Contactpersoon: Harry Kaanen

1-8-2010 bij de Maasmolen te Nederasselt, aanvang 15:00 uur
Wagenspeelgroep het Karrespel, “Niet alle molenaars zijn dieven”
Contactpersoon: Rob Snel, tel. 024-3582526

28-8-2010 bij de Jan van Cuijk
Molenfeest i.v.m. 150-jarig jubileum
Contactpersoon: Stefan Willems, tel. 0485-318028

29-8-2010 bij de Jan van Cuijk
Molenfeest met streekmarkt i.v.m. 150-jarig jubileum
Contactpersoon: Stefan Willems, tel. 0485-318028

29-8-2010 bij de Korenbloem te Oploo, aanvang 10:00 uur
Tôntjesdag met fiets- en wandeltocht, zie www.graancirkeloploo.nl
Contactpersoon: Jan van Riet, tel. 0485-383551

4-9-2010
Excursie naar molens in België (voor leden)
Contactpersoon: Rob Snel, tel. 024-3582526

13-9-2010 bij de Luctor et Emergo te Rijkevoort
Wagenspeelgroep het Karrespel, “Niet alle molenaars zijn dieven”
Contactpersoon: Mari Goossens, tel. 0485-573815

14-9-2010 in gemeenschapshuis de Jachthoorn in Sint-Hubert, aanvang 20:00 uur
Lezing over watermolens door Hans de Mars
Contactpersoon: Peter Pouwels, tel. 024-3974266

26-9-2010 bij de Lindense stellingmolen te Katwijk, aanvang 15:00 uur
Wagenspeelgroep het Karrespel, “Niet alle molenaars zijn dieven”
Contactpersoon: Peter Simons, tel. 0485-313673

(advertentie)

(advertentie)

BEIJK

molenmakers

boutrestaurateurs

Beijk Molenbouw BV
Rimpelt 15a
5851 EK AFFERDEN
tel. 0485-531910
fax 0485-532305

(advertentie)